

Mustrirani Slovenec

„Slovenska ljudska stranka je danes slovenska stranka kak' eksohen. Njej je usoda ali čas, ali kakor hočete reči, poverila v teh težkih dneh brigo in borbo za slovenstvo, za slovenski jezik, slovensko zemljo in slovensko ljudstvo“.

Dr. A. Korošec na mariborskem zborovanju dne 4. I. 1925.

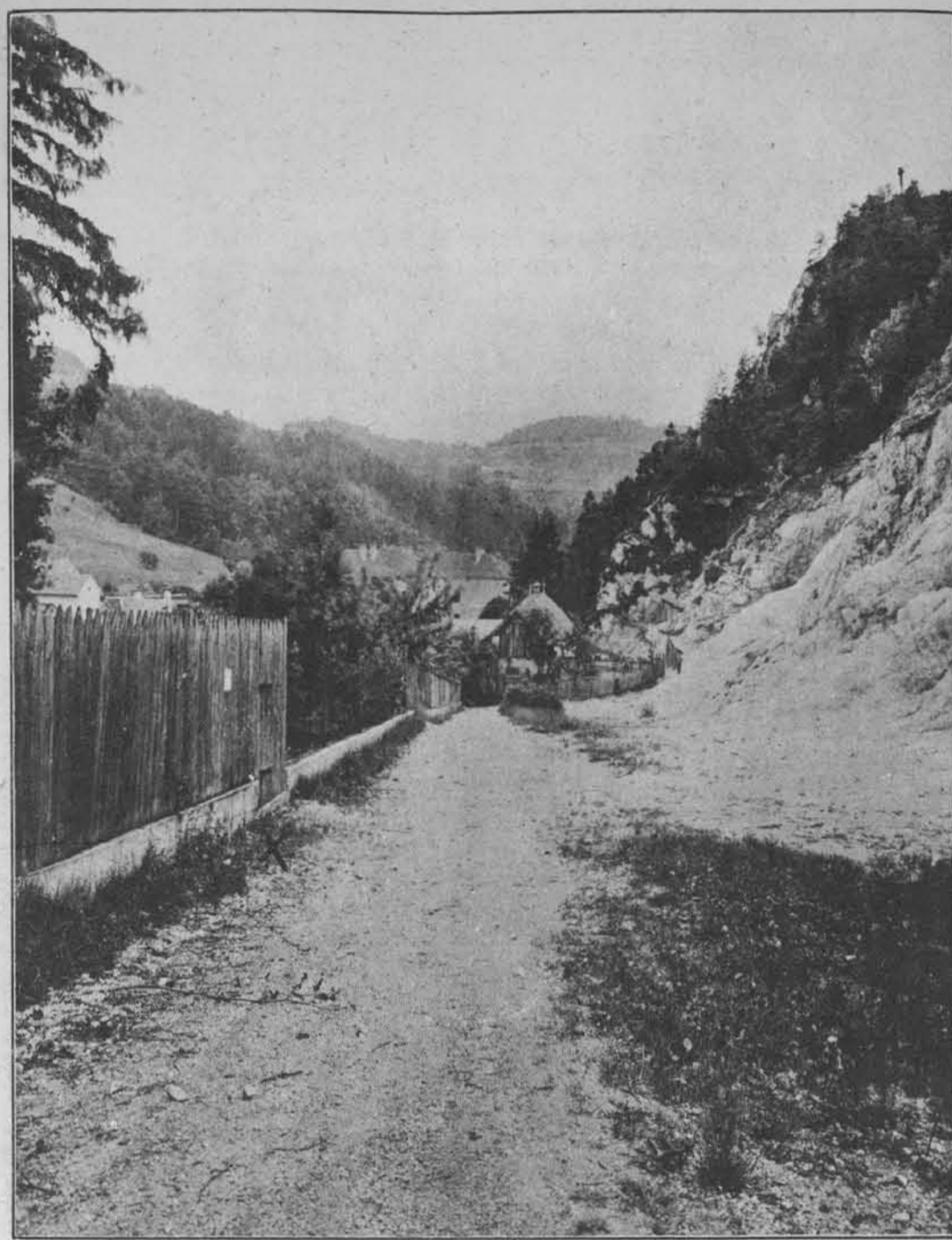
Jožef Klekl,

župnik v Črensovcih, znani prekmurški naročni ki ga je Žerjavov Baltič dne 24. jan. t. l. nena-prvoboritelj in kandidat SLS za Prekmurje.

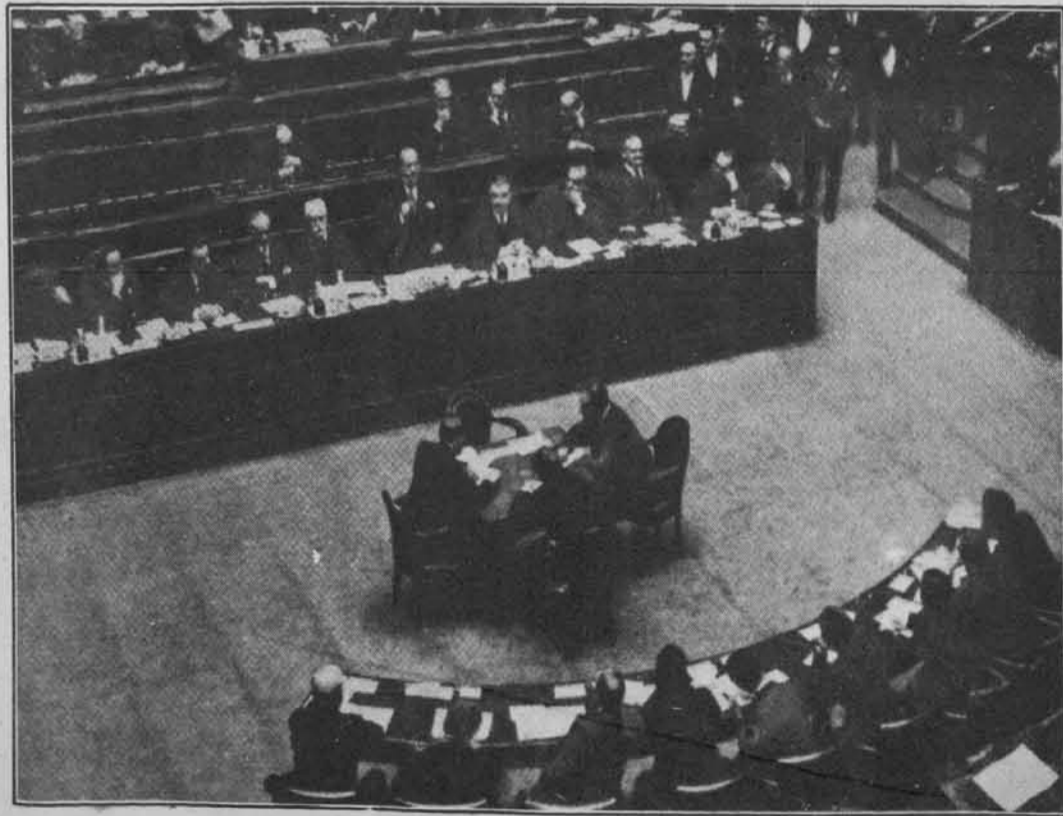
Župan Gale z Viča,

ki ga je Žerjavov Baltič dne 24. jan. t. l. nena-doma odstavil.

Kamnolom nad Trbovljami,

kjer se je izvršil (X) še neznani umor rudarja Fakina.

PPŽ vzornik, poglavar italijanskih fašistov, Mussolini,

govori dne 3. I. t. l. pred bližajočim se polomom svoje politike v parlamentu: »Samo sila more odločiti«. Pri nas se vrši obračun z njegovimi posnemalci že 8. t. m.

»Rudarski dom« v Trbovljah,

ki so ga orjunci dne 1. junija 1924 požgali, a požigalci so ostali doslej še neznani

Mihael Omahen,

dolgoletni župan v Višnji gori in najstarejši, to je 50 letni naročnik »Slovenca«.

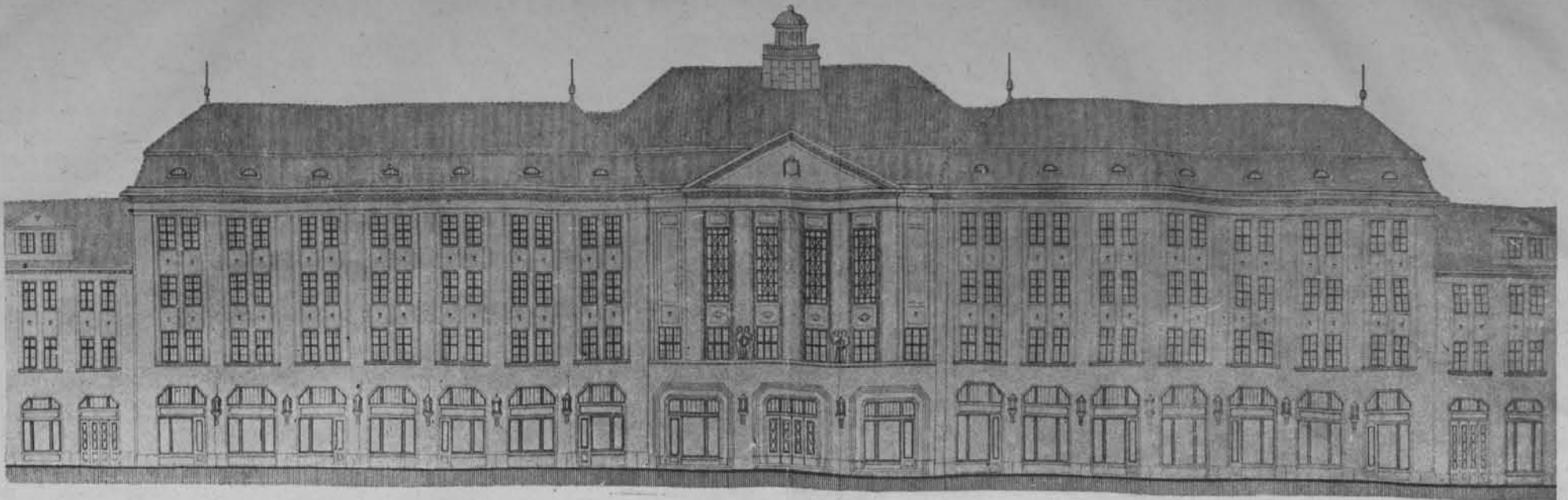
»Protidržavnost« očitajo danes nasilneži in korupcionisti vsem opozicionalnim strankam, zlasti pa še SLS, da bi s tem opravičili svoje nasilno postopanje proti ogromni večini ljudstva, ki zahteva, da vladaj poštenje in volja ljudstva. Toda ta SLS je korakala med vojno na čelu slovenskega naroda v boju za to državo ter samostojnost Slovenije in slovenskega naroda ter zato nosila vso težo sovraštva avstrijskih »državotvorcev«. Posamezni današnjih »protidržavnih elementov« so tvegali ječo in vislice iz ljubezni do svoje zemlje in svojega naroda, ker so se celo kot vojaki udeleževali tajnih sestankov in posvetovanj s tedanjimi prvoboritelji jugoslovanskega gibanja, dočim so dr. Žerjavovi prijatelji trgovali s ponarejenimi krušnimi kartami. Naša slika nam kaže udeležence enega takih zborovanj, med katerimi vidimo sedanjega poslanca Fr. Kremžarja, goriškega poslanca dr. Besednjaka, dr. I. Stanovnika, dr. M. Pivec-Steletovo, našega kandidatovega namestnika dr. J. Mohoriča, N. Velikonjo itd., sredi med njimi pa dr. A. Korošca.

»Protidržavni elementi«

na svojem sestanku v gostilni Schwarzenberg v Dornbachu pri Dunaju spomladi l. 1918

Uspehi dosedanjih centralističnih režimov na polju socialnega zavarovanja.

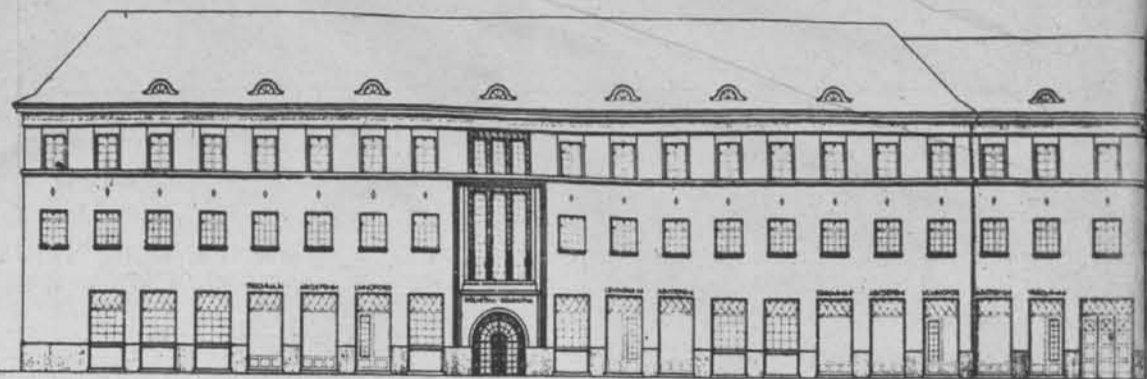

Stavba okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti v Ljubljani, kakršna bi morala biti po prvotnem načrtu.

Načrte za to veličastno palačo, ki bi delala čast Ljubljani in v kateri bi našli potrebno ter zadovoljujočo streho tudi vsi drugi socialno politični zavodi, je izvršila stavb. tvrdka ing. dr. M. Kasala v Ljubljani. (Merilo 1:400.)

Socialno skrbstvo je bilo v Avstriji zelo zanemarjeno, zato mu je posvetila prva slovenska narodna vlada v Ljubljani še prav posebno pozornost. Ustanovilo, organiziralo ali preuredilo se je celo vrsto novih uradov in zavodov, ki so obetala postati v kratkem času prava opora in blagoslov za revne in delavske sloje. Prišlo je pa drugače. Nesrečni centralizem ni samo onemogočil njih razvoj, temveč jih je za časa, ko sta bila dr. Kukovec in dr. Žerjav ministra za socialno politiko, naravnost uničil in izpremenil po večini v korita za odkrite in tihe pomagače protislovenskih in protisocialnih »demokratov« na stroške delavskih žuljev. Najlepše nam to dokazuje križev pot naših bolniških blagajen.

Požrtvovalnim strokovnjakom se je po prevratu posrečilo zasnovati velikopotezno bolniško in nezgodno zavarovanje z zdravo finančno podlago. Da dobi ogromni zavod potrebne uradne prostore z vsemi modernimi zdravstvenimi napravami, da se oživi stavbno gibanje in omili huda brezposelnost med delavstvom in obrtniki, se je osnoval že l. 1924. pod vodstvom g. A. Rojine in M. Rožanca odbor z nalogo, da zgradi sredi Ljubljane tozadevno poslopje z vsemi ambulatoriji, kopalšči, lekarno, malo bolnišnico itd. Jury prvih strokovnjakov je izbral izmed 18 načrtov najprimernejšega in meseca maja l. 1922. je zagibalo že več sto delavskih rok, tako da bi bila palača še tisto jesen pod streho. Zgrajeni so bili temelji in zidovje že 2 metra nad zemljo, ko je prišel naenkrat dr. Žerjav s svojim herostratskim zakonom o zavarovanju delavcev, ki ni vzel slovenskim zavarovalnim zavodom le vse avtonomije, temveč tudi težko zbrani denar. Ustanovil je v Zagrebu osrednji urad ter ga izročil svojim »demokratskim« ter socialističnim zapužnikom in eden njihovih prvih činov je bil, da so ustavili nadaljevanje pridno se gradeče palače. Več mesecev so potem propadale ogromne množine materiala, končno so radi ogorčenja vse javnosti vendarle dovolili, da se sme graditi naprej, toda komaj v obsegu ene tretjine prvotnega načrta. Zazidane milijone so zopet podirali, drage načrte nadomeščali s še dražjimi novimi, krpali tu, izpreminjali tam, tako da utegnemo sedaj do prihodnje jeseni morda vendarle dobiti zgradbo,

Stavba okr. urada za zavarovanje delavcev, kakršna bo sedaj.

Tudi načrte za to stavbo je izvršila stavb. tvrdka ing. dr. M. Kasala, le da je na zahtevo mestnega stavbnega urada nekoliko izpremenjeno pročelje. Stavba sedaj ne bo zadostovala niti vsem potrebam okrožnega urada. (Merilo 1:400.)

ki bo pa le žalostna senca prvotno zamišljene. Tako je uspeh vse uničujoče in kar je slovenskega ter socialnega sovražne dr. Žerjavove roke ta, da bodo imeli revni in delavski sloji sredi Ljubljane mesto mogočne palače za 15 milijonov dinarjev, ki bi imela 4 nadstropja, vrsto trgovskih in poslovnih lokalov, ki bi amortizirala zgradbo, okroglo 20 stanovanj, najmodernejše zdravstvene naprave za revne sloje itd. itd. — sedaj le neokusno kolibo, ki ne bo zadostovala niti vsem potrebam zavarovalnih zavodov in ki ne bo donšala nobenih dohodkov, pač pa le ogromne izdatke, čeprav bo veljala tudi 12 milijonov dinarjev. Tako gospodari dr. Žerjavov centralizem ob tihi asistenci naših socialistov na polju delavskega zavarovanja.

Uspehi dosedanjih centralističnih režimov na polju stanovanjske politike.

Del vagonkih stanovanj na Ljubljanskem polju.

Že od prevrata dalje stoji na Ljubljanskem polju poldrugsto vagonov, v katerih se poraja, živi in umira več sto človeških življenj, ne da bi vedela, kdaj bodo prišla do najskromnejšega, vsaj človeku dostojnega stanovanja.

Pogled na »vagonarje«

sredi Ljubljanskega polja, ki s strahom pričakujejo nastopajoči mraz in sneg.

Ognjišče bede in gorja.

Stanovanjska baraka za ljubljansko klavnico, v kateri živijo 14 družin po priliki s 100 družinskimi člani.

Stanovanjska beda je danes eden največjih virov vsega moralnega, gospodarskega, socialnega in zdravstvenega zla. Dočim države po vsem svetu z vsemi silami rešujejo to zlo ter so ga po večini tudi že rešile in je tudi ljubljanska mestna občina pod zadnjim občinskim svetom storila vse, kar je v njeni moči, pa pri nas država ne gane s prstom. Dočim so centralistični režimi omogočili, da se je zgradilo v Belgradu na stotine novih palač, je pa v Ljubljani zasedenih okroglo 150 stanovanj z državnimi uradi, ker centralistične vlade nočejo zidati v Ljubljani niti za svoje urade, pač pa kupujejo neprestano stanovanjske hiše in še mečejo stranke na cesto (n. pr. pošta itd.) Tako je danes v Ljubljani okroglo 1200 družin brez svojega dostojnega stanovanja, ki se stiskajo, gnijejo in prezebajo po kletih, podstrešjih, vagonih, že napol razpadlih barakah itd. Po ostalih mestih je podobno.

Ko je nastopila v preteklem poletju Davidovičeva vlada, je bila prva skrb zastopnikov SLS, da posežejo tudi na to polje in tedanji železniški minister Sušnik je spravil v tek akcijo, ki bi preskrbela na ljubljanskem polju več steno in dvostanovanjskih hišic za železničarje, a z nastopom nesrečne trojice PP je padlo tudi to v vodo, za kar se bodo znali brezstanovanjci danes teden dr. Žerjav gotovo primerno zahvaliti ob volivni škrinjci.

Za najemnike in hišne gospodarje je edini izhod iz dosedanjega nevzdržnega položaja zidanje, ki bi ga morala država v vseh oblikah podpirati, a dosedanji centralistični režimi se za to še zmenili niso, obratno, ko je hotela že prva ljubljanska narodna vlada najeti le parmilijonsko posojilo, s katerim bi se tedaj zgradilo kakih 300 stanovanj, je centralizem to brzozjavno — prepovedal.

Naše Prekmurje.

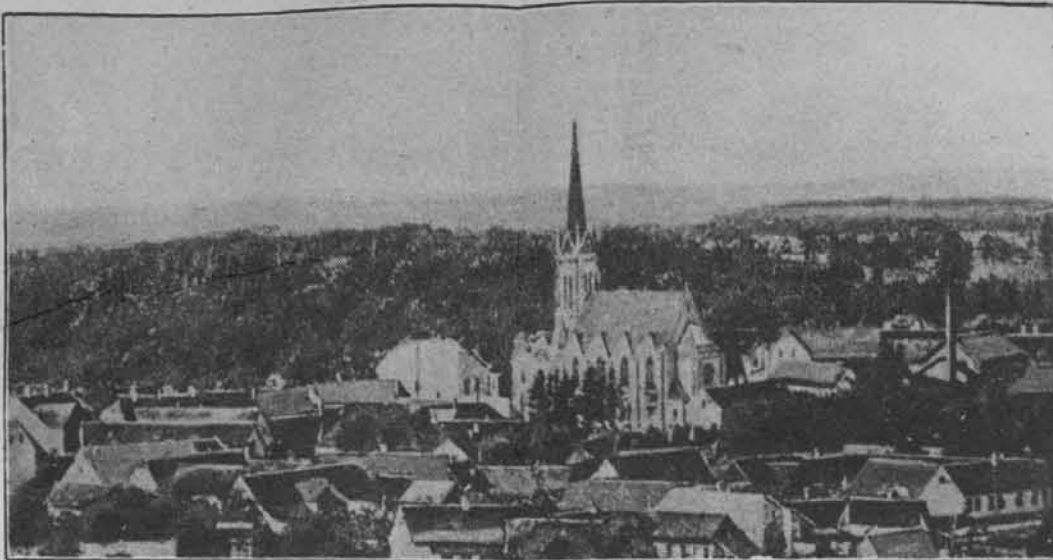
Na levi:
Turnišče.

Na desni:
Dolnja Lendava.

Župnik Klekl na begu iz madžarskega ujetništva.

Pogled na Mursko Soboto s protestantsko cerkvijo.

Katoliška župna cerkev v Murski Soboti.

Prekmurski pisatelj in buditelj
Stefan Küchar.

Dolnja Lendava s tiskarno (x), kjer se tiskajo Kleklove »Novine«.

Prekmurski buditelj dr. Fr. Ivanoczy.

Gornja Lendava.

Martijanci.

Prekmurska kmečka hiša.

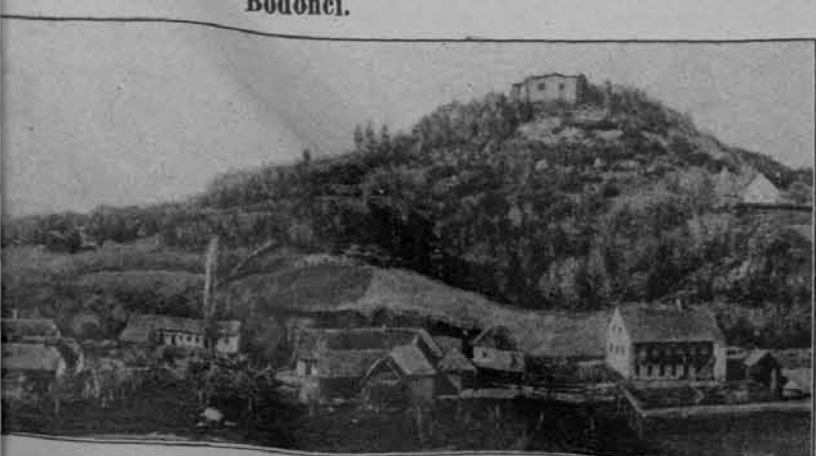
Prekmurski Slovenec.

Bodonci.

Beltinci.

Rogačevci.

Prekmurska pokrajina.

Prekmurje smo imeli pred vojno že skoraj za izgubljen del slovenskega ozemlja, a dne 12. VIII. 1919. nam je došla vesela vest, da je definitivno priključeno Sloveniji. To je za nas tem večje vrednosti, ker se je z velikimi žitorodnimi prekmurskimi ravninami vsaj nekoliko omilila sicer velika pasivnost Slovenije na poljedelskih pridelkih. Veliko je naše Prekmurje po priliki 970 km² in šteje 91.000 prebivalcev; po narodnosti 78.000 Slovencev, 12.000 Madžarov in 1000 drugih, po veri pa 66.000 katoličanov, 23.000 protestantov in 2000 drugih (zlasti Židov). Nekaj malega slovenskega Prekmurja je ostalo pa še vedno pod Avstrijo in Madžari. Pokrajina ima podoben značaj kakor po ostali ogrski ravnini, ki jo označujejo zlasti redke, a obsežne vasi. Ljudstvo je pridno, pošteno in slovensko zavedno, tare ga pa veliko pomanjkanje zemlje, ker še vedno ni likvidiran nekdanji madžarski fevdalizem. Najnujnejše vprašanje za Prekmurje je tedaj popolna izvedba agrarne reforme, ki bo prišla tem prej, čim prej bo dosežen tako potrební sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi, ki sedaj onemogočuje vsako drugo plodnosno delo. Kakor uvideva vsak pameten človek, je pa ta sporazum mogoč le na programu SLS, dočim žanjeta Radičeva vihravost na eni strani in nasilja »demokratov« (dr. Kodrovih pristašev) ravno nasprotni uspeh.

Iz zimskega športnega življenja.

Na snežnem dirkališču v Garnisch-Partenkirchenu (Nemčija).

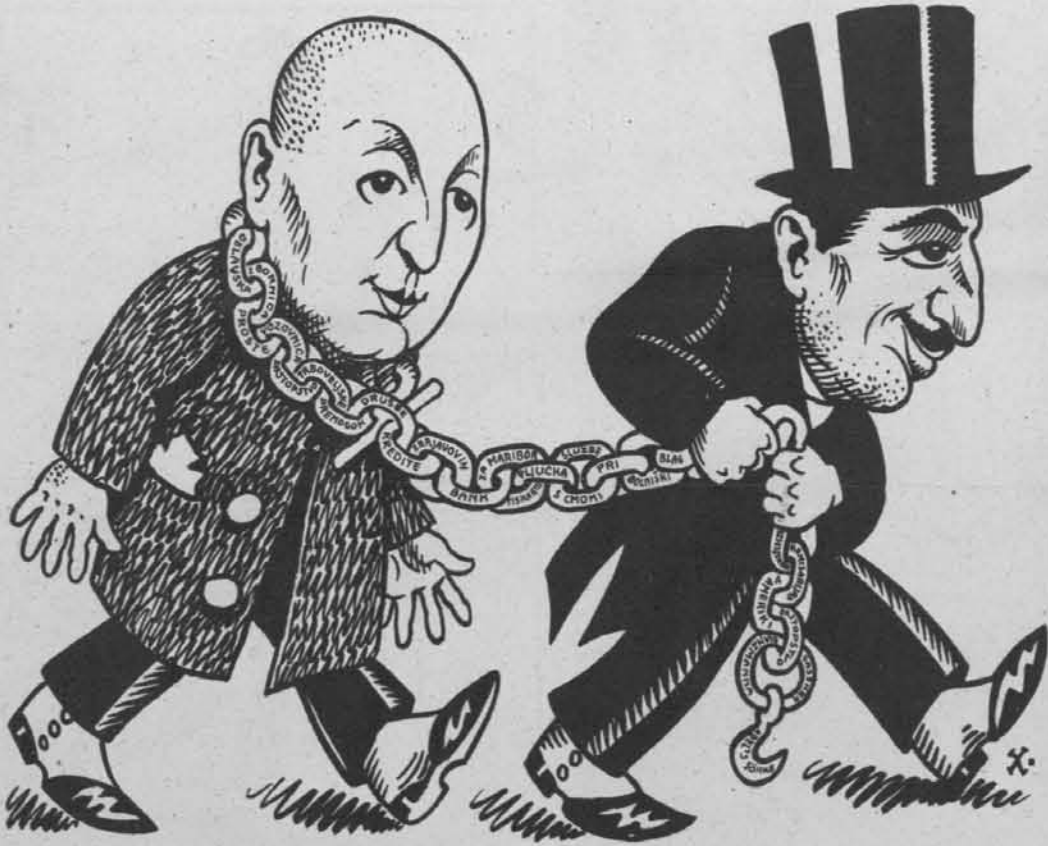

Smučarska dirka v Garnisch-Partenkirchenu (Nemčija).

Iz ženskega sveta.

Moderna kelimska dela.

Dr. M. Korun gre na dr. Žerjavovo povelje »samostojno« v volivni boj.

Dr. Ljudevit Pivko, sokolsko-italijanski junak in poslanec protislovenske Žerjavove kand. liste na Štajerskem.

Dr. Albert Kramer, zakulisni kolovodja protislovenske JDS in njen kandidat v kranjsko-logaškem okraju.

„Slovenec“

edini slovenski
dnevnik z ilustrirano
prilogo stane mesečno
samo dinarjev 20.—.

Najcenejši slov. dnevnik!

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Slovenija)

— Tiskarna —

sprejema v tisk časopise, revije, knjige, brošure, uradne in trgovske tiskovine, letake itd. kakor tudi umetnine v eno- in večbarvnem tisku. Razpolaga z 2 rotacijskima, 16 tiskalnimi in s 7 stavnimi stroji ter z lastno črkolivnico. Hitra in točna izvršitev.

— Litografija —

se priporoča za izvrševanje vsakovrstnih litografskih del, tako potom kameno- kakor tudi najnovejšega offset-tiska. Izdelovanje delnic, ilustracij, slik, diplom, plakatov po lastnem ali naročnikovem načrtu in barvotiska po vseh možgih načrtih.

— Klišarna —

izdeluje vse vrste klišejev po slikah, perorisih, risbah, rokopisih in fotografijah za eno- in večbarvni tisk. Dobavlja klišeje za razmnoževanje umetn. slik, razglednic, reklamnih slik, vinjet, podpisov v poljubni velikosti in obliki in za vse vrste tiska.

Zmerne cene!

Brzjavke: Jugotiskarna Ljubljana

Zahtevajte proračun!